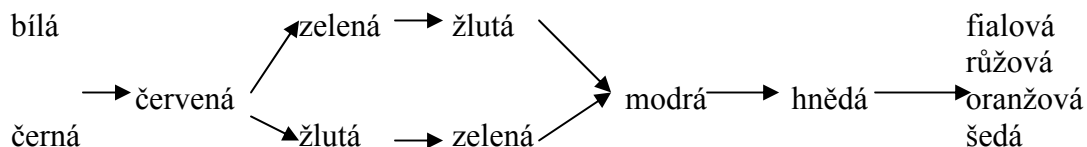

BARVY V JAZYCE, ZVLÁŠTĚ ŽLUTÁ

Konceptualizace barev univerzální inventář

každé společenství má alespoň černou a bílou, směrem doprava další možnosti
nejčastější barvy v českém a moravském folklóru – černá, bílá, červená, zelená

významy barev v různých jazycích – nesrovnatelné, povaha jednotlivostí určována celkem

žlutá

základní prototyp – slunce x avšak:

- o *zasvit' mi, ty slunko zlaté...*

frekvence barev v současné češtině: černý, bílý, červený, zelený, modrý, žlutý

etymologie:

všeslovanský název: č. a sl. *žlutý*, pol. *żółty*, rus. *żолтыj*, sch. *ž 't*

těž lit. *geltas*

ide. základ **ghel-* s významem „svítit; zelený, žlutý, zlatý“

žluč – souvislost s něm. *Galle*, řec. *chólos*, *cholé* – srv. *cholerik*

žluknout *žloutenka*

negativní emoce

př. pohádka B. Němcové: „*Děvče bylo denně hezčí a hezčí, a paní Kačenky bílá pleť žlučí žloutla jako podmásniček. Div se nezbláznila.*“

žloutnout, zažloutnout – negat. Konotace

tedy základní významy žluté: 1. barva slunce, zlatá; 2. barva podzimu, dozrávání (stárnutí, nemoc apod.)